

LES 8

GOD IS DE KERN IN ONS WEZEN

17 april 1956

Goedenavond vrienden.

Buiten alle regels en verslag om, wanneer mijn stem u onbekend voorkomt, dan ligt dat niet aan mij, maar aan de verkoudheid van het medium. Even een korte vaststelling. Waar het natuurlijk niet onze gewoonte is om de esoterische kring te onderbreken voor het stellen van vragen, wil ik u allereerst in de gelegenheid stellen uw punten, die u aan de hand van vorige verslagen mocht hebben, naar voren te brengen. Is er iemand die daar op het ogenblik behoefte toe voelt?

HET BEANTWOORDEN VAN VRAGEN

Vraag: Vorige keer is er gezegd: Er zijn vele wegen, die voeren tot bewustwording. Er is een weg, die Al ervaart, Al zoekt en in zichzelf behoudt; en er is een weg, die Al verwerpt, en in het verwerpen een leegte schept, waarin God in het "ik" tot een kenbare uiting komt. En daarvóór is gezegd: Dat de geest de materie op moet zoeken om daardoor te komen tot een volledig beleven. Dat klopt wel met de eerste weg, maar niet met de tweede.

Antwoord: God is de kern in ons wezen. Om één met Hem te kunnen worden - wat de uiteindelijke bereiking is - kunnen wij twee wegen gaan. Wij kunnen God in zijn uiting zo zeer trachten te herkennen, dat wij Hem binnen ons erkennen en zo met Hem één kunnen zijn. Dat is duidelijk, nietwaar? Maar wij kunnen natuurlijk ook alle persoonlijkheid en weten van ons eigen wezen vernietigen; dan blijft God evenzeer over. Dat is ook een bereiking. Het verschil is, dat je bij de eerste richting jezelf ontwikkelt op een positieve wijze en in de tweede plaats op een negatieve wijze. Er zijn wezens, die deze laatste weg gaan, maar die zijn vanuit menselijk en ook vanuit ons standpunt demonisch. Is het nu duidelijk geworden?

Vraag: Ja. Dus die behoeven niet in de stof te komen om die weg te gaan?

Antwoord: Dat is geen noodzaak. Maar iemand, die in de stof leeft, kan die weg ook wel kiezen. Voldoende?

Vraag: Er is geen grens gesteld aan de stof, aan het voorstellingsvermogen. Dit wordt beheerst door de geest. Is het dan niet zo, dat je op aarde met het bewustzijn het voorstellingsvermogen schept?

Antwoord: Het voorstellingsvermogen zelf wordt door vergelijking van waarden verkregen. D.w.z., dat wij in onze weg van bewustwording, inderdaad in de stof ons voorstellingsvermogen verwerven. Maar het zetelt - in zijn intrinsieke waarde althans - in de geest. De geest met haar wil kan dit stimuleren en doet dit dan ook in haar eigen werelden zeer vaak. Zij kan zich hierdoor richten, bepaalde uitingen, bepaalde waarnemingen tot stand brengen. Als resultaat beheerst de geest het voorstellingsvermogen. Maar nu is de binding van de stof onderling, niet beheerst door het bewustzijn (het is een kwestie van monaden; dus ook, nietwaar, niet door persoonlijk bewustzijn) los te maken uit de totale tendens, dus a.h.w. af te scheuren, uit de invloed van de monaden en van daaruit te brengen onder het forum: bewustzijn van de eigen wil.

Wanneer men voldoende voorstelling heeft van die materie om haar te kunnen losbreken uit haar normale ontwikkeling en bovendien voldoende wilskracht en voorstellingsvermogen om het ultieme, de uiteindelijke vorm, die men er zelf uit wenst te zien worden, in gedachten te projecteren en zo af te drukken op de stof, dan beheerst de geest de stof volledig en kan ze haar aan elke vorm geven, die haar dienstig lijkt. Duidelijk?

U heeft de vorige keer, na een reeks van storingen, weer iets gehad in de zin van een inleiding. Het zal u dan ook niet verwonderen, dat ik thans verder wil gaan met de geest zelf.

De stof is altijd het middel. In de stof komt de veruiterlijking tot stand. Maar het is de geest, die beleeft. De geest, die realiseert. De geest uiteindelijk, die tot een bewuste bereiking kan komen. Geest is een uitdrukking voor een bestaansvorm, niet voor de materie, waaruit zij bestaat. Wanneer u zegt lichaam, dan geeft u hiermee niet in de eerste plaats de grondbestanddelen van het lichaam aan, maar het functioneel geheel. Geest is een functioneel geheel, waarin vele krachten en invloeden een eigen rol spelen. Haar persoonlijkheid is het resultaat van al deze werkingen. De geest zal natuurlijk te allen tijde moeten streven. U hebt dit zelf ongetwijfeld reeds ervaren en u zult ook weten, dat wij zonder een streven, zonder een richting, niets, maar ook werkelijk niets betekenen. Wij gaan te gronde.

Nu is ons ingeschapen in de geest een ding, dat al het andere omvat. Want wij zijn niet slechts geboren uit Goddelijke kracht. Vereenvoudigd uitgedrukt kunnen wij zeggen: de grondstof van de geest is het onmiddellijk Goddelijke. D.w.z. dat de eigenschappen van het Goddelijke, dat volmaakter is dan wij zijn, te allen tijde in ons wezen dominant zullen blijven. Zij blijven de meester over de geest en daardoor ook meester over de stof. Hoe deze Goddelijke krachten te bezien is een probleem, dat op het ogenblik nog niet voor nadere belichting in aanmerking komt. Wel echter, hoe wij het streven van de geest kunnen verklaren.

Iedereen heeft perioden, wanneer hij in de stof leeft of in de geest, in de diepste of in de hoogste sferen, dat hij wil trachten zichzelf te zijn. Dat je op een ogenblik alle vormen, alle aanvaarde conventie, alle opgelegde leringen van je af wilt schudden, om jezelf te blijven. En wat is 'het zelf' van de geest? Alweer de Goddelijke kracht. De geest zal dus regelmatig trachten terug te keren tot haar oertoestand en haar oertoestand is de eenheid met God. Zij kan deze eenheid echter slechts vluchtig en zeer tijdelijk bereiken. Zij verlangt hier voortdurend naar. En zoals u, binnen de u geschapen grenzen en mogelijkheden zult trachten te leven volgens uw eigen inzichten, uw eigen begrippen en waarderingen, zo doet ook de geest dit. Zij tracht dus te allen tijde zichzelf te worden binnen de grenzen, haar gesteld door de wereld, waarin zij leeft.

Hiermee is haar drang m.i. al redelijk verklaard. Want de omgeving, door niet-perfect waarnemingsvermogen gezien, de Goddelijke waarheid, door een niet geheel bewust wezen verwerkt, is onvolledig en beantwoordt niet aan het totaal van de eigen persoonlijkheid (van de geest dan altijd). Resultaat: dat de geest steeds zal moeten streven, tot zij in zichzelf de volmaakte harmonie heeft gevonden. Dan eerst vindt zij vrede, kan zij rusten. Dan eerst heeft zij geen noodzaak meer om buiten zich te corrigeren, wat zij in zichzelf nog niet meester was.

Ik geloof, dat ik hiermee het streven van de geest voldoende heb omschreven en verder gaande moet ik mij afvragen: Hoe zal de geest dit streven trachten te verwerkelijken? Logisch gezien (vanuit menselijk standpunt) zou de geest te allen tijde moeten trachten om natuurlijk zichzelf te zijn. Maar zij kent zichzelf niet. Hierdoor laat zij zich verleiden door hetgeen de wereld buiten haar schijnt te beschouwen als haar wezen. Dit geldt zowel voor de tijden, dat ze stof-gebonden is, als voor de perioden, dat zij in een sfeer, zelfs besloten in eigen voorstellingswereld, bestaat. Zij zoekt buiten zich een waardering om zichzelf te vinden.

Deze waardering is door eigen onvolmaaktheid van waarneming en begrip te allen tijde onvolmaakt. De geest is dus strijdig met zichzelf. In haar is echter een drang naar overheersen. Niet in de ongunstige zin van regeren. Maar zij wil boven de waarden, boven de dingen staan. En dit is het wat haar voortdurend dwingt om haar wereld te beheersen. Om die wereld te kunnen beheersen moet zij die wereld kennen. Hoe zuiverder haar waardering van die wereld, hoe sterker het bewustzijn van de werkelijke waarden, die de wereld weerkaatst en hoe minder dus een waanvoorstelling van het ik, opgebouwd uit hetgeen die wereld toont. Zo bereikt de geest op den duur, door haar kennen van de wereld, een mogelijkheid om zichzelf met die wereld te vergelijken, zonder af te gaan op het oordeel dat die wereld over haar schijnt te spreken.

Ik mag aannemen, dat dit tot zover duidelijk is? Er zijn mogelijkheden te over om u dit met voorbeelden duidelijk te maken. Maar ik wil trachten om, waar mij dit op het ogenblik mogelijk wordt gemaakt, u enkele vertalingen uit 't Pali te geven, waarin op aardse wijze deze kosmische wetten en waarheden zijn vast gelegd.

Ik verzoek u daarbij te bedenken, dat men in de oude tijd veelal in een symbolisch dichtwerk zijn meningen neerlegde en ik moet u dus verzoeken om onvolkomenheden van de vertaling te verontschuldigen en evenzeer mij niet euvel te duiden, dat ik vele symbolische namen en begrippen vervang door meer recente en daardoor voor u meer begrijpelijke.

"Ik ben leegte. In mij is niets. En in de leegte van mijn "zijn" weergalmt het gerucht der wereld. Ik ben machteloos. En mijn kracht is slechts de kracht van de strijd buiten mij. Ik ben eenzaam. En in mijn eenzaamheid ben ik vol en vervuld van dat, wat ik niet bereiken kan. Zo ga ik mijn weg en wacht op de stem van Hem, die roept, opdat Hij mij binnenvoere in een nieuw bewustzijn. Ik ben uitgegaan in het rijk van de luchtgeesten. Ik heb gezegd: "Zie uw meester." En hun lofprijzingen en aanvaarding van mijn keizerschap was een stoere echo, die weerkaatste in het onbegrip van mijn bestaan. Ik heb gezegd tot de geesten van het vuur, de geest van de aarde: "Gehoorzaam mij". En geen bevel hebben zij ooit geweigerd op te volgen. Maar ik was slechts weerkaatsing van hun wezen. Want in mij was leegte".

Toen zei ik: "Ziet, ik zal opgaan tot de Hof en in de ijle hoogten een ogenblik als leegte één zijn met de Leegte." De dondergoden gingen voorbij en ik ging hoger. De stormgoden raasden en smeten mij hun lawines op het lijf en ik ben verder gegaan. En ziet, toen ik verwachtte binnen te schrijden in de stad van de goden, was er leegte. Ik heb mij neergezet, eenzaam en van al verlaten. En de leegte in mij vervulde mij en werd tot een nieuw besef. Ik wist en kon toch niet weten. Ik beheerste en er was niets te beheersen. Toen zei ik tot mijzelf: "Ziet, leeg is de wereld, leeg is de hemel. Geen goden betreden de aarde en geen demonen dreigen uit de diepte". En tóch zag ik demonen beneden mij en scheen het mij of schimmige vormen van paleizen zich rond mij vormden.

Toen zeide ik: "Ziet, leegte is mijn wezen. Maar leegte, waarin elke mogelijkheid verwerkelijkt kan worden." Ik was de luchtgeest en joeg de storm over het land. Ik was het vuur en brandde in de ingewanden van de aarde en raasde weg over de vlakte. Ik was het water en trok mijn baan rond de wereld. Ik was een volk en een land. Ik was een sterrenhemel en een nacht. Ik was een zon en een dag. Toen ontwaakte ik en was rond mij een leegte, maar in mij de volheid van het bestaan. En ik keerde terug en alles hoorde op mijn schreden, de aarde sidderde, wanneer mijn voeten haar beroerde, de volken bogen voor mij. En de vorsten, die tegen mij oprukten, werden verslagen, want ik was de bliksem en de storm, ik was het vuur en de dood.

Maar toen ik dacht: "Genoeg van de strijd. Laat rusten het land, opdat de held rust worde gegeven", verbleekte alles. Het was schijn. En naast mij stonden de goden. En zij waren werkelijk. Ik heb gewandeld in hun tuinen, aangelegen in hun paleizen. Ik heb gebeden in hun tempels. En nu weet ik het. Als dezen goden zijn, dan ben ik god. In mij leeft, wat in hen leeft. Wij zijn één door de onbekende kracht, die voortkomt uit de leegte. De leegte, die in mij is teruggedrongen tot een kleine, haast onmerkbare smet op de volmaaktheid van mijn wereld. Maar uit haar zal een werkelijkheid worden geboren. Niet uit mij. Niet uit de goden. Niet uit de macht en niet uit het bewustzijn."

Het is natuurlijk een betrekkelijk lang fragment, wat ik u voorleg. Maar het drukt zó dichtertlijk-stoffelijk uit, wat ik u zou willen zeggen over de geest. De geest is een leegte. Een leegte, die wij zelf trachten te vullen met onze voorstellingen. Met onze wereld. De geest, die wij trachten te maken - zoals deze dichtertlijke held - tot een stad van goden. Maar wij kunnen nooit slagen in het absoluut vullen van die leegte. Er blijft altijd een punt, waar niets is. En wanneer wij al onze vormenwereld prijsgeven, dan gebeurt er, wat deze dichtertlijke held, deze mens, aanvoelde: Dan vervult de leegte ons opnieuw, maar misschien dat we haar dán leren verstaan. En dán weten wij, dat de leegte van onze geest niets anders is dan het onbegrip van de werkelijkheid.

Er is maar één weg tot bewustwording: Eén zijn met het onbegrijpbare, het onkenbare, het onnoembare. Die éénheid is de enige weg. Alle andere wegen leiden tot een punt, van waaruit slechts dit de enige mogelijkheid is om verder te gaan.

Voor elke mens is er een weg, voor elke geest een pad. Niemand zal ooit kunnen zeggen, dat hem de weg is gesloten, dat het onmogelijk was om verder te gaan. Wij allen belanden op hetzelfde punt, vanwaar die laatste moeizame tocht begint. Het punt, dat we omhoog worstelen tegen alle goden in, totdat we zoeken naar de vorstenstad, de top van de Himalaya. Dan moeten we vaststellen, dat er niets is. Niets. Dan dromen we, dat het er toch zal zijn. Dan scheppen we zelf de werkelijkheid in het niet. Maar aan het einde van al deze dingen kunnen wij nog slechts de leegte ons laten overwinnen. Datgene, wat je niet kunt kennen, begrijpen en omvatten. Datgene, wat al wat je waard en persoonlijkheid acht, verdrijft uit je wezen. Dan pas vind je de geest terug. Dan pas is zij zichzelf. Ik hoop, dat ik u dit punt heb duidelijk gemaakt.

Ik geloof, dat ik er verstandiger aan doe het woord over te geven aan de tweede spreker.

Goedenavond.

WIJ ZIJN GEBONDEN AAN DE WETTEN

Goedenavond vrienden,

Wanneer wij nadenken over al die problemen, en ons trachten voor te stellen, dat alles leegte is, dan lopen we vast. Dan kunnen we niet verder. Want een mens en een geest hebben een houvast nodig aan de wereld. Je kunt niet simpeltjes de waarheid in je laten doordringen en jezelf overgeven. Dat is iets, wat voorbehouden blijft aan de allergrootsten. Aan degenen, die de laatste stap zijn gegaan op hun pad. Voor ons blijft er niets anders: De wetmatigheid van het leven, de voortdurende uiting van Gods eigenschappen in al hetgeen ons omringt, zowel als in onszelf. Wij zijn gebonden aan de wetten. Wetten, die onontkoombaar ons blijven vervolgen, die ons voortdurend de grens stellen, die wij niet kunnen overschrijden.

Maar wanneer wij esoterische scholing zoeken, dan leren wij ook deze wetten begrijpen. Dan leren wij de wet hanteren. Want elke wet in het goddelijke kent drie waarden. Meestal noem je er maar twee. Men spreekt over de evenwichtigheden, daarmee aanduidende twee met elkaar volkomen in-evenwicht-zijnende punten. Men vergeet altijd de as, waar het om draait. Het is een drie-eenheid, er zijn altijd drie waarden in elke wet. En elke wet is uiteindelijk een formule.

Ik ben zeker nog niet van plan om vandaag met u te gaan spreken over die formules, ofschoon - wanneer men mij later de gelegenheid zal geven - ik ook daarover ongetwijfeld een paar woorden zal spreken. Ik wil u er alleen op wijzen, dat wij - gebonden aan de houvast, welke wij zoeken in de wereld - nog het beste ons tot de kosmische wet kunnen wenden, die voor ons identiek is met de beléving op het kosmisch plan. Per slot van rekening, alles wat je doormaakt en beleeft is tijdelijk. Het gaat voorbij, het vliedt.

Maar deze wetten staan vast. Wanneer je zo'n wet in jezelf draagt en met deze wet weet te werken, dan kun je altijd resultaten bereiken. En wat leert ons altijd weer zo'n wet? Dat je met de waarden kunt manipuleren. Als $axb=c$ is, dan is $c:b=a$, nietwaar? En zo kun je verder gaan. Je kunt hele formules opbouwen; maar elke eigenschap van een wet is weldegelijk definieerbaar. Dan kunnen wij ook de wet met haar resultaten berekenen. Wij kunnen door ons eigen leven a.h.w. de wet naar onze eigen hand zetten. Wij kunnen op den duur die wet overschrijden. Overschrijden, omdat wij - door één te worden met de voor anderen ondoorstootbare grenzen - aan de andere kant rustig verder gaan. Wij zijn de wet een ogenblik en gaan verder. Wanneer je eenmaal deel bent geweest van een wet, dan kun je dit nooit vergeten.

De doorsnee-mens, vooral de stof-mens, zit gebonden in de wet van oorzaak en gevolg. En nu hebben we alweer een term, die wijst op twee waarden. Maar er zijn drie dingen. Er is de kracht, waaruit oorzaak en gevolg voortkomen. Oorzaak maal gevolg is de kracht, die in ons werkt. Bewustwording. Omgekeerd kunnen wij met ons bewustzijn, dat we door de hypothetische, nog niet gerealiseerde, oorzaak a.h.w. delen, ons onmiddellijk zuiver en volledig elk gevolg doen zien.

M.a.w. wanneer wij een gevolg wensen, dan kunnen wij door een simpele berekening te maken in onze waarden, komen tot de oorzaak, die noodzakelijk is om te bereiken, wat wij willen. Op die manier kun je altijd alles bereiken. En meestal sneller dan de doorsnee-mens of -geest zich dat kan voorstellen. Werken met die wet betekent die waarden ín jezelf uitdrukken en vanuit jezelf verwerklijken.

Ik geef nu de wet, die u het meest beheerst, als een zeker voorbeeld. Maar stelt u zich niet voor, dat dit de enige wet is. Er zijn er velen. Bij al die wetten kunnen wij op gelijke wijze handelen. Wanneer wij kracht nodig hebben, dan kunnen wij bewustzijn, sfeer (d.w.z. toestand), op een bepaalde wijze manipuleren; dan krijgen wij de kracht, die we nodig hebben. Het zijn allemaal simpele en eenvoudige punten. Waarom komen we dan nooit tot het gebruik? Dat punt is natuurlijk in de eerste plaats vanuit normaal standpunt heel eenvoudig te beantwoorden: Omdat we ons meestal de tijd niet gunnen te werken met deze waarden. Mens en geest zijn veel te ongeduldig. Zij menen, dat de tijd voortspoedt en men dus moet forceren. En toch bestaat er nooit een kortere weg, dan de weg, die door de goddelijke wet wordt gesteld.

Als resultaat maak je natuurlijk fout na fout. En de enige oplossing, die daarop te vinden is, is: lééf die wet. Want vanaf het ogenblik, dat je jezelf tot eigenschap hebt gemaakt, het voortdurend uitbalanceren van de waarden van die wet in jezelf, zul je ook altijd die wet vertegenwoordigen in de wereld. Want elke reactie is afgestemd op die wet, elk begrepen is afgesteld op die wet. Je wordt een deel van die wet en de uitvoerende macht. Tot er een ogenblik is, dat hetgeen in die wet aanwezig is, voor jou niet voldoende is. Dan zou je verder moeten gaan. Maar dan blijft die wet wel in je berusten. Zij is alleen niet meer actief. Ze is als het ware op non-actief gekomen en daarvoor in de plaats treedt een nieuw gebeuren, een nieuwe beleving, een nieuw zoeken met uiteindelijk een nieuw gevormde balans. En daar vloeit uit voort - over alle kosmische wetten gelijkelijk te zeggen - dat elke kosmische wet in zich de waarde bevat van alle andere wetten.

U zult zich misschien afvragen, waarom dan niet de waarde van al het zijnde in één wet uitdrukken, voor jezelf zoeken en beleven? Het moeilijke is, wij kunnen die eenheid als zodanig niet realiseren. Wij zijn eenvoudig gebonden en geslagen. Wij kunnen wel een paar factoren afwegen, maar we zijn niet in staat de simpele eenvoud te begrijpen, die tot stand komt, wanneer je alle wetten mee berekent en dus bv. volgens de wet van oorzaak en gevolg, zou gaan werken in de wet van de gelijkblijvende velden, in de wetten van de lichtende kracht, enz. Dat kun je eenvoudig niet, omdat je daarvoor niet voldoende begrip en voorstellingsvermogen hebt.

We kunnen echter wel voor ons vaststellen, dat welke wet we ook tot drijfveer van ons eigen leven maken, welke wet wij ook zullen kiezen, wij altijd - door die wet na te leven - onbewust alle andere wetten gehoorzamen. En wanneer wij een wet ten volle uitdrukken, drukken wij ook gelijkelijk alle andere wetten ten volle uit. Zodat wij perfectie kunnen beleven door het volledig in onszelf uitdrukken van één goddelijke wet, die wij eenmaal begrepen en verwerkt hebben.

Moeilijk tot zover? Neen toch? Dan gaan we heel rustig verder, want dan wordt het ook niet veel moeilijker meer. Waar het op neer komt is dit: De volmaakte harmonie, waarnaar een mens zoekt, waarnaar een geest zoekt, kan dus bij die beleving van één wet gevonden worden. Waarom zouden wij dan verder gaan? Die vraag heb ik mijzelf ook wel eens gesteld. En ik heb lang gezocht naar het antwoord en ik heb het uiteindelijk te danken aan verschillende anderen, dat ik het heb begrepen.

Er komt een ogenblik, dat ik inderdaad in perfecte harmonie ben met God, dus met zijn gehele schepping. Maar ik kan die perfectie niet volledig begrijpen en verwerken. Je zit met de ellendige moeilijkheid, dat je maar een deel ziet en het onbegrepen, het raadsel blijft. En zolang er nog een raadsel is voor ons..... zegt u nu zelf, wanneer er een raadsel is, wat doet u dan? U probeert het op te lossen. Vooral, wanneer u het niet terzijde kunt leggen. Wanneer u een raadsel opzij kunt schuiven, is het goed. Maar het raadsel van het leven, daar zit je voortdurend in. Daar word je voortdurend met je neus bovenop gezet. Daar kun je niet onderuit. En zo blijft ons uiteindelijk de stimulans om van wet tot wet te gaan.

Het raadsel, dat er achter verscholen zit. Het raadsel zou ik natuurlijk wel weer in een paar woorden kunnen definiëren, maar al zou u het begrijpen, ik ben bang, dat u geen kans zou zien het te beleven. De oplossing van het raadsel is dit: Alles, wat op mij inwerkt, ben ik zelf. Alles wat rond mij optreedt, ben ik zelf. Alles, wat uit mij voortkomt, is ook uit de wereld voortgekomen. Want alle dingen scheppen en vernietigen gelijktijdig het zelf.

Dat klinkt natuurlijk erg raadselachtig, maar als u dat nu als raadseltje gaat beschouwen, dan zou u als antwoord kunnen zetten: Kracht. Daar komt het eigenlijk op neer. Je hebt kracht, die je tot je neemt en tegelijkertijd verbruikt. Je schept kracht, maar je kunt die kracht niet behouden, je moet ze onmiddellijk uitgeven. Je moet ze omzetten. En zo gaat dat voortdurend door de gehele wereld. Nu is het wezen van kracht hetgeen, waar het om gaat. Want als we alle kracht hebben vervolgd tot hun bron; (onze waarde leider zou waarschijnlijk zeggen: Nu, dat kun je toch niet, dat is leegte. En dat is waar). De bron van alle kracht is leegte voor ons. Omdat we de kracht wel zien, zodra ze binnen ons bereik komt, maar niet zo lang ze volledig met zichzelf harmonisch is, want dan komt zij niet tot uiting.

En zo zitten we voortdurend in de knoop en jagen we voortdurend van wet naar wet tot de bewustwording. Maar wat gebeurt er? Hoe meer wetten we bewust gaan beleven, hoe kleiner eigenlijk de leegte wordt. Dat klinkt gek, niet? Het Goddelijke, de bron van alle krachten, maak je eigenlijk klein. Je leert meer bewust werken. En op een gegeven ogenblik zeg je: "Er is geen leegte meer." Maar wanneer u vanuit dit punt, dus vanuit de bron van alle krachten, terug schouwt, dan is er niets meer buiten deze bron. Dat is het geheimzinnige spel, dat wij altijd speelden, dat we elk leven door moeten spelen. En om dit te doen op een wijze, die voor onszelf aanvaardbaar blijkt en voor onszelf vrede biedt, moeten wij voor onszelf een stelregel aanvaarden, die we baseren op één van die wetten, die we dan langzaam maar zeker leren begrijpen.

Nu is het bv. zo, dat alle kracht, die ik geef, ik ontvang. Altijd. Een mens dus die zegt: "Mijn leven is leeg", die moet gaan beginnen, met kracht te geven. Vooral geestelijke kracht. En doordat hij deze kracht geeft, doordat die mens voortdurend die kracht van zich uit blijft uitstralen, al vreest hij zelf vaak om te komen in eenzaamheid, door gebrek aan begrip, aan bewustzijn enz., die vindt die kracht terug en die krijgt ze in zichzelf. Maar het vreemde is, eigenlijk krijg ik dezelfde kracht terug, die ik altijd heb gehad. Maar doordat ze van buiten in mij komt, word ik mij ervan bewust. En dat is nu het punt, waar het om gaat: Wij moeten een wisselwerking met de wereld scheppen. Wij moeten ons daarbij baseren op één deel van het Goddelijke, dat we tenminste enigszins begrijpen. We moeten ons daaraan vasthouden. Wij moeten van daaruit voortdurend krachten uit onszelf uitwerpen, de wereld in gooien; en dan krijgen we die krachten terug uit de wereld. Dus dezelfde krachten. Maar doordat zij van buiten op ons toekomen, leren wij ze begrijpen. In de reacties van de wereld op onszelf leren wij onszelf kennen. Maar wat meer is: Uit de krachten, die de wereld ons geeft, kunnen wij pas bepalen, welke krachten wij zelf bezitten.

Dat is een kort betoogje voor vandaag. Zijn er onduidelijke punten? Niet? Dan heb ik het er netjes af gebracht. Bij nalezing zal zo hier en daar nog wel een vraagje rijzen. Daar ben ik niet bang voor. Maar voorlopig hebt u het in ieder geval wel begrepen. Dan zou ik willen voorstellen om te gaan pauzeren.

Vraag: Mag ik nog even een vraag stellen? Het citaat, van de eerste spreker is toch een oud-Brahmaanse gedachte?

Antwoord: Hij is eigenlijk vóór het eigenlijke Brahmanisme al opgesteld.

Reactie: Daarom sprak ik van oud-Brahmaans.

Antwoord: Inderdaad. Het is een vertaling uit het Pali. Zoals u weet een zeer oude taal, een zeer oud geschrift en waarschijnlijk ook daarvan weer een afleiding geweest - precies weet ik het niet - van één van de oudste esoterische heldendichter het is nl. een heldendicht, want er zit ook nog een beschrijving in. Kom, mijn voorganger heeft mij dat eens een keer verteld. Oh ja. Er is een slag met een heel leger en er is een held, die er naar toe gaat. En de bliksem, die omspeelt hem en slaat de vijand dood. Dan spaart hij alleen de leider.

En dan zegt hij; "Wanneer ik de tegenstander dood, dood ik de tegenstand. Maar dood ik de tegenstand, dan dood ik elke mogelijkheid om mijzelf te uiten." Dan hebt u een voorbeeld van al, wat er in staat. Het punt, waar het hier om ging, was natuurlijk het probleem van het onvatbare van het Goddelijke, dat toch weer in jezelf tot werkelijkheid kan worden.

Heeft er iemand nog iets te zeggen? Ik wens u een prettige pauze enz..

DE OUDHEID

Goedenavond vrienden.

Wij zullen dan maar eens gaan kijken, welk onderwerp we zullen aansnijden. U weet, u kunt zelf een onderwerp stellen, wanneer u daarvoor interesse hebt. Is er iemand, die een bepaalde voorliefde heeft? ... Ik hoor niets. Dan geloof ik, dat we ons vandaag maar eens bezig moeten houden met oudheid. Dan blijft u meteen een klein beetje in de stijl bij hetgeen de spreker heeft gezegd en bij hetgeen de tweede daaraan heeft vastgeknoopt.

Het is begrijpelijk, dat de oudheid altijd versleuteld spreekt. Want wij moeten niet vergeten, dat - ofschoon tegenwoordig vele esoterische waarheden voor de normale mens reeds toegankelijk zijn - in het verre verleden misverstanden en onkunde vaak fatale resultaten beloofden, wanneer de doorsnee-mens, zonder eerst beproefd te zijn en voldoende ingewijd te zijn, deze waarheden in handen zou krijgen. En zo zien we dan dat de oudheid een reeks inwijdingen kent, die op elkaar volgen.

In de eerste plaats krijgen we natuurlijk het aannemen van een leerling. Nu is dat later een kwestie geworden van bepaalde groeperingen. Maar in het begin was er een meester, die een school rond zich verzamelde, en met andere meesters, die vaak over zeer grote oppervlakte verspreid woonden - de één woonde bv., laten we zeggen in de buurt van de Ur, de tweede woonde bijna in Tasjkent - dus dan stuurden ze de leerlingen van de één naar de ander. En deze weg, deze pelgrimsweg, was op zichzelf ook eigenlijk weer een soort beproeving, waarbij men de leerling gade sloeg.

Het aannemen gebeurde als volgt: Men ging naar zo 'n meester toe en vroeg hem zijn leerling te mogen worden. De meester reageerde hierop steevast met: Neen. "Want", zo staat er geschreven, "slechts zij, die werkelijk verlangen, zullen weten áán te houden, tot aan hun verlangen is voldaan." En zo werd dan de leerling, die arme leerling, een paar maal weggejaagd en hij moest dan heel vaak maar op zijn eigen houtje in de buurt kamperen. Op den duur werd hij dan binnengeleid in de kluzenaarswoning, waarbij zijn meester hem dan eindelijk een zekere proef afnam. Hij vroeg bv.: "Wat verlang je?" en hij praatte zo wat en gelijktijdig probeerde hij geestelijk een zekere stimulans te leggen in zo'n mens. "Want", alweer zo staat in de oudste waarheden reeds geschreven, "slechts zij kunnen het pad van het Licht gaan, die het licht kunnen onderscheiden. En wie blind is - juist in geestelijk opzicht - kan het gezicht niet worden hergeven door een inwijding."

Zo werd dan die beproefde leerling op genomen en dan begint het eigenaardige proces, waar u waarschijnlijk voor zou bedanken. De leerling kreeg nl. niets anders te doen dan allerhande taken te verrichten, vaak erg onaangename taken. Hij was de lijfdienaar van zijn meester. Hij werd gedwongen tot allerlei dingen, die o.i. zelfs aan het onsmakelijke grenzen, bv. wanneer de meester zich waste, baadde dus in een bekken, dan werd die leerling opgedragen, wanneer hij dit bekken leeg maakte en wanneer hij het vol maakte, om van elke emmer water, van elk vat water, enige teugen te drinken. Ook wanneer het water dus vuil was. Kortom, hij had een leventje, wat niet direct aangenaam was. Dan werd hem bovendien nog opgelegd om te slapen op de drempel van de kluis. Erg ongemakkelijk. Hij kreeg er geen werkelijke slaapgelegenheden. Hij moest er net als een hond slapen.

"Want", ook alweer in overeenstemming met de oude formulieren, "de mens, die zich van de geest niet bewust is, is een dier en handelt als zodanig." Zo werd dus het dierlijke element a.h.w. aan die mens opgelegd.

Maar er kwam een dag, dat zijn meester zei: "Zit naast mij in de meditatie." Dan zaten die twee daar zonder een stom woord te zeggen naast elkaar. Die leerling kreeg daar geen lessen. Hij had alleen maar stil te zijn. Dat kostte hem in het begin onnoemelijk veel moeite. Want u begrijpt wel, zo'n ingewijde kan soms in verrukking verzinken en die blijft twee, drie dagen stil zitten. Maar de leerling moest dat ook doen. Zo werd hem de beheersing geleerd in de eerste plaats; en in de tweede plaats het stellen van geestelijke krachten als tegenwicht voor bv. lichamelijke vermoeidheid. Had hij deze proeven goed doorstaan, dan begon eigenlijk het inwijdings-proces, waarbij lessen werden gegeven. Eén van die lessen bv., die werden gegeven in de oud-Indische inwijdingen, was deze: "Geloof je in een God?" "Ja." "Toon mij die God." "Dat kan ik niet." "Dan is er geen God." De leerling zei dan natuurlijk toch: "Ja, maar er is toch een God. Iedereen zegt het." Dan zei de meester: "De eerste les is dit. Geloof niet, wat anderen je zeggen, omtrent God, of hemel, of hel. Geloof slechts in datgene, wat je zelf ervaart als de waarheid." En dan kon je gaan.

Dan gingen er weer vaak weken, soms maanden overheen en dan sprak de meester weer tot de leerling. Dan zei hij weer: "Is er een God?" Zei de leerling: "Ja." "Toon de God." "Dat kan ik niet." "Hoe weet je het dan, dat die God bestaat?" Dan zei de leerling, die er erg over had nagedacht bv.: "Ja, ik voel dat er een God is." Dan zei de meester: "Toon mij die God. Zonder je af, totdat je een beeld hebt van die God."

Dat was een proces, waar natuurlijk soms jaren overheen gingen. Kwam zo iemand terug, dan zei men tegen hem: "Heb je die God nu gevonden?" In sommige gevallen ging dat zover, dat een - zeker voor helderzienden, maar soms ook voor gewone mensen - een waarneembaar beeld werd geschapen. Maar deze mens, deze leerling schiep zich door zijn meditaties a.h.w., een soort gezelschap. Een geest, die zijn opvatting en zijn uiting van het Goddelijke was. Dan zei de meester weer: "Er is een God." "Ja." "Ken je die God?" "Ja." "Bewijs me dat dan, dat Hij bestaat." Dan zei de leerling: "Ik draag Hem bij mij."

Dat was voldoende. Dan zei de meester: "Meer kan ik je niet leren. Ga daar en daar naar toe - het was meestal een lange en moeilijke weg - en neem niets mee." Zo'n leerling mocht niet wat proviand meenemen of zo. Hij ging gewoon, precies zoals hij voor zijn meester stond. Wanneer hij toevallig door een ongelukje onvoldoende gekleed was, moest hij onmiddellijk gaan. "Want", alweer volgens de oude voorschriften, "wie de inwijding zoekt, moet het ogenblik aanvaarden, dat de Kracht over hem komt en niet trachten de kracht te dwingen te komen, wanneer het hem past." Dus daar ging de leerling. Maar met zijn God. Dan kwam hij bij de tweede meester na verloop van tijd. Daar werd hij al heel wat vriendelijker ontvangen. Ook daar kreeg hij weer dezelfde taak te verrichten. Maar al heel vlug zei die meester tegen hem: "Zit naast mij neer en mediteer met mij."

Want wanneer een mens een God heeft, dan kan hij in deze God één zijn met alle mensen. En voor het eerst maakt dan degene, die inwijding zoekt, de eenheid met zijn meester mee. En dan begint weer hetzelfde gesprek - dat je in de oude inwijding steeds weer tegen komt -: "Is er een God." "Ja." "Toon mij die God." "Ik draag die God met mij." En dan komt er een nieuwe vraag: "Wat is de naam van die God?" En dat weet de leerling niet. En nu moet hij zoeken tot hij die naam heeft gevonden. Soms krijgt hij een klein beetje hulp en werd er gezegd: "De naam van uw God is gelijk aan en dan noemt men een voorwerp. Maar het is altijd een raadselspreuk, het is nooit direct. Dan moet die leerling zoeken tot hij weet hoe zijn God heet. "Want slechts hij die zijn God kent" - en elke naam was in de oudheid zoals u weet, de uitdrukking van het wezen - "wie zijn God kent kan tot zijn God roepen. Slechts wie tot zijn God kan roepen, kan werken met de krachten, die zijn God hem geeft."

Dat werken moeten wij dus vertalen met bewust werken. De leerling leerde op deze manier zijn God dus steeds nauwkeuriger definiëren. En wanneer hij dan terug kwam en zei: "Ik heb een naam gevonden", dan zei de meester:

"Wat is een andere naam? Heeft uw God slechts één naam?" Zo zocht men over het algemeen, tot men drie namen had gevonden. Die drie namen gaven God alle drie aan. En dan kwam het afscheidsprobleem eigenlijk en dat ging weer als volgt: "Wat is de naam van uw God?" Volgde de naam. "Wat is de naam van uw God?" De tweede naam, enz., totdat de namen, meestal drie, waren genoemd. Dan werd er gezegd: "Zeg mij, wat is de betekenis van deze naam?" Dan kwam de eerste, daarna de tweede en de derde, natuurlijk.

Nu moet de leerling proberen zijn God te definiëren in zijn naam, die zijn wezen uitdrukt. Dan zegt de meester tegen hem: "U hebt uw God als gezelschap. U kunt hem roepen en beheersen. Zo is hij geen God. Maar ga met hem." En hij stuurt hem weer een eind verder weg. En zo gaat dan die leerling zijn ronde. Oh, ik zou u al die trappen kunnen gaan beschrijven, maar ik wilde u alleen maar een klein inzicht in de methode geven. En dan komen we vanzelf tot het punt, waar de leerling wordt geconfronteerd met de waarheid omtrent deze God, die hij geschapen heeft. Dat is in de oude geschriften, door één van die personen, die dat heeft doorgemaakt, als volgt neergelegd: "Mijn God is mij een werkelijkheid en ik ken zijn naam. Maar uit zijn namen heb ik een grote naam gevonden. En in deze grote naam is meer bevat dan het wezen van mijn God." Let wel, deze naam speelt aan op een erkennen. Door hier die namen als attributen te beschouwen, en daaruit de ware naam af te leiden, vindt hij, wat men noemt het magisch woord.

Dat is dan nog het kleine magisch woord, want de grote naam, die moet je zelf ontdekken, daar zal geen leer of meester zich ooit mee bemoeien. Die vind je of vind je niet. En deze geheime naam werd dan gebruikt om hieruit herboren te worden; de gerealiseerde God. Hij kwam bij de meester en hij moet daarmee werken, want: "Niet werkelijk is mijn weten, kennen, of God, zo ik niet ken de krachten van mijn God en Zijn krachten in mij uitdraag. Want al wat Hij is, ben ik. Zo ben ik de schepping. En wat Hij beheerst, beheers ik. Zo beheers ik de schepping. Zo, wereld, hoor op mijn wil. Want ik volbreng datgene, wat mijn God in mij gelegd heeft te doen."

Nu moet u opletten. Het eigenaardige is: "Ik ben één met mijn God." Dus hij wordt wel door die God beheerst. Maar hij beheerst ook die God. Er is geen scheiding meer. Dan komt de volgende stap. Die is moeilijker, nog moeilijker. Ik zal het citaat alleen maar geven, dat is gemakkelijker.

"Wie werkt met een God, Hem kent, beheerst en gebruikt en één met Hem is, vrage zich af: "Wat ben ik en wat is mijn God?" En zo u geen scheiding kent tussen deze beiden, zeg dan niet: "Dit is God", maar zeg: "Dit ben ik." En zeggende: "dit ben ik", werk uit eigen kracht en vermogen. Maar erken, dat geen kracht de uwe is, indien zij niet eerst door u wordt verworven en uit (? Red.) haar Bron geput." Logische consequentie.

In die oude tijden geloofde men aan geesten, aan goden, aan demonen in overvloed. Een waar ingewijde kan nooit met de ballast van bijgelovigheid beladen zijn. Wanneer dat gebeurt, dan wordt deze mens daardoor veel te veel meegesleurd in de gedachten van ritueel, van diensten, van handeltjes, kortom van magie van mindere soort en kwaliteit. En dat mag natuurlijk niet. Een werkelijk ingewijde is geen magiër in de werkelijke zin van het woord. Hij heeft magische vermogens, inderdaad. Maar zijn werken is niet het volbrengen van een magische handeling. Hij handelt dus niet tegen de gekende natuurkrachten in. Hij verwerkelijkt in volmaakte vorm de gekende natuurkrachten, hetgeen heel iets anders is.

En zo, op deze manier leert hij dus ook op een gegeven ogenblik te zeggen: "Er zijn geen goden". Hij gaat verder en krijgt dan, volgens zijn eigen verklaringen, dit door te maken: "Mijn meester heeft mij mijn goden genomen. En niets heeft hij mij gegeven. En machteloos en geketend ben ik, overgeleverd aan het geweld van de krachten, die ik niet beseft of begrijp."

Natuurlijk beseft en begrijpt hij het niet, want nu de vorm, die er aan gegeven werd, de God, wegvalt, blijft de kracht. En toch is hem in meditatie, in werken, ja vaak in magische beleving, duidelijk geworden, dat deze Kracht en die God niet identiek waren. Ook zonder die God bestaat die Kracht. Ja, waar sta je dan voor? De weg wordt steeds moeilijker. Want vanaf dit ogenblik, kon je niet meer alleen gaan. Hij dient zich een gezelschap te zoeken.

De volgende meester zal niet één leerling aanvaarden. Wel twee. En in welke verhouding die tot elkaar staan, interesseert hem minder. Het kan man en vrouw zijn, het kunnen vrienden en vriendinnen zijn, het interesseert hem niet. Maar een tweeheid. Twee, die elkaar corrigeren. Want en dat neem ik weer uit de oude inwijdingsgeschriften: "Levende kracht in mij, levende kracht in u. Zij zijn gelijk en toch verschillend. Want ik ben niet gelijk, ofschoon onze kracht en wezen uit gelijke oorsprong stammen." Twee mensen met hun eigen weg doorworsteld, met magische bereikingen al, met inzicht in het Goddelijke, staan naast elkaar. En nu kunnen ze plotseling niet meer alleen gaan. Zij kunnen niet meer doen zoals ze willen, ze kunnen niet meer strijden op hun manier. Ze moeten voortdurend rekening houden met de ander. "Want indien ik eenzaam ga, zal ik nooit kunnen komen tot een bereiking, waarin ik naast mijn God sta of met mijn God ga. Meer nog. Hoe zal ik kunnen opgaan in de oneindigheid, wanneer ik eenzaam ben. Want de oneindigheid is het vele. Niet het ene. Waar het vele tot eenheid wordt, moet ik leren tot eenheid te worden, opdat ik deel van de veelheid kan worden."

Logische conclusie. Je kunt het niet alleen volbrengen. Er komt een punt dat je steun, dat je hulp nodig hebt. Dat je door een ander moet worden geleid, gedragen. En die ander moet je op geestelijk gebied evenwaardig zijn. Er mag geen positie zijn van de één, die de ander leidt. Een meester kan hier niet voldoende zijn. Want je moet leren door de eenheid van denken, dus door het prijs geven van je zuiver persoonlijk beleven en denken, één te worden met een ander, maar ook één te worden met de kosmos. Want in het prijs geven van een gedeelte van je persoonlijkheid, verhoog je de ontvankelijkheid voor het geheel, voor het kosmisch gebeuren.

Een moeilijke weg, die menigeen jaren neemt. In de eerste plaats: geen meester zal u aan een gezelschap helpen. Men stelt u zo iemand niet terzijde. Men geeft niet een vriend of een gade, of wat anders, die met u harmoniseert. Die moet u zelf zoeken. U moet zelf het contact vinden, u moet het juist weten af te stemmen. Daarvoor heb je al die opleidingen gehad. Daarvoor ben je zo ingewijd, dat je reeds de waarheid van de dingen hebt weten te doorgronden. Uit die waarheid zul je nu moeten zoeken naar een aanvulling van je eigen wezen, waardoor je geestelijk in staat zult zijn om kosmische waarden te omvamen, die je voordien niet kon bevatten.

Vandaaruit wordt de inwijding een eigenaardig en moeizaam spel. De weg die men gaat van de ene meester tot de andere - gezamenlijk - is over het algemeen reeds een moeilijke. En van nu af aan ontmoet men geen meester meer. Tenminste, men weet niet, dat het een meester is. Misschien is het een boer langs de weg, die u een tijdje te gast houdt. Misschien is het wel een als tijger vermomde geest, die tot u komt en rond u gaat en u gezelschap houdt. Soms is het een stem, die spreekt uit de wind of uit de stenen. Vergeet niet, voor de magie zijn deze dingen mogelijk. En de meester is krachtens zijn volledige inwijding één met het Al. Tot nu toe heeft de leerling geweten waar hij heen moest. En nu heeft hij wel een weg opgekregen, maar hij weet niet waar de meester is. En hij weet zeker, dat aan het einde van die weg geen meester wacht.

U begrijpt het probleem? Vanaf dit ogenblik moeten zij gezamenlijk elkaar helpen en door deze hulp, een benadering vanuit verschillende standpunten, dus met één doel, voor zichzelf de meester vinden. Verder. Als je alleen bent, is het wel gemakkelijk je aan één wet en aan één regel te houden. Maar wanneer je samen bent wordt het moeilijker. "Want, indien de mens één en eenzaam is, zo spreekt het Al tot hem en hij luistert. Maar indien hij twee is, zo verheft hij zichzelf en tracht zijn gezelschap tot luisteren te dwingen." Ook weer een waarheid als een koe. De mens is geneigd om zich te gaan uiten. Om tegen een ander op te scheppen. Om zijn meningen uiteen te zetten, en op te dringen vaak. Maar voor een ingewijde past dat niet. De ingewijde moet de heiligheid van zijn weten in zich houden en er alleen mee werken, wanneer dat werkelijk noodzakelijk is. Hij moet eerder op de achtergrond blijven dan voor het doek treden. Hij MAG gewoon niet in 's-werelds toneel een hoofdrol spelen. Hij moet leren zich te beperken. Hij moet leren, dat wanneer je de wijste man ter wereld zou zijn, je niets kunt bereiken zonder zelfbeperking.

Zo leert men dan, dat men uiteindelijk een meester ontmoet. En deze meester laat u met rust. Vroeger werden er taken opgelegd, nu niet meer. Men is geen bediende meer. Men woont, men leeft in die omgeving. De meester mediteert maar alléén wanneer u er niet bij bent.

Hebt u echter voldoende het principe van de éénheid ervaren, dan zult u alleen door zijn meditatie worden meegenomen. "Want, zo mijn begeren is ingesteld op oneindigheid, en één stem uit de oneindigheid spreekt of er roept één ziel tot de oneindigheid, één zal ik zijn met deze ziel. Eén zal ik zijn met deze stem. Ik zal luisteren, weten en horen. En afstand noch ruimte, noch tijd zullen mij hinderen. Want in de eeuwigheid vind ik alle krachten in één waarde; en zo ik luister, zal ik horen, zo ik roep, zal ik antwoord verwerven. Niet eenzaam en verlaten ben ik, maar één met hetgeen mij schept, één met alle klank, die gaat tot de Schepper".

Het klinkt, wanneer u dat hoort, een beetje bombastisch. Maar ik kan u verzekeren, dat dat niet waar is. En ik meen zelfs, dat sommigen onder u mij zullen bevestigen, dat wanneer een mens zich werkelijk richt tot zijn God, hij plotseling in harmonie is met elke mens rond hem, die zichzelf richt tot God. Dat er een éénheid, een band bestaat, die niet wordt bepaald door waar je woont, of hoe je heet of waar je bent, noch door de taal die je spreekt of het uiterlijk, dat je hebt. Dan is er geen grens meer tussen sferen en werelden. Dit is het enige wat vereent. Vandaar de wijze van inwijding. Uit zichzelf en uit innerlijk verlangen, moet de eenheid met de meester worden gevonden.

Maar dan? De wijze spreekt voor de stomme. Hij hoort voor de dove. Hij ziet voor de blinde. Want uit dit werk wordt geboren een bewustwording. En dat, wat hij anderen geeft, is de verrijking van zijn wezen. De meester gaat, wanneer de eenheid is gevormd, medewerken. Hij gaat - zichzelf verheffend in een gespecialiseerde, nauwkeurig gerichte, meditatie en op deze wijze de met hem mede-mediterende leerling, die vaak nog niet eens precies weet, wie hij nu wel is en waar hij nu wel is - met zich meenemen in een bepaalde richting van geestelijk beleven.

U zult begrijpen, mijne vrienden, dat vanaf dit punt weinig dingen meer kunnen gebeuren. Want ook al is men niet volledig ingewijd, men keert terug. Degenen, die soms jarenlang alles gedeeld hebben, verlaten elkaar. Zij gaan naar hun respectievelijke woonplaatsen en zullen veelal hun oud beroep, hun oude bezigheid opvatten, in zoverre dit niet direct in strijd is met hun weten en streven. Nu volgt er alleen nog maar de geestelijke band, die over alle ruimte en tijd hen blijft binden. Een band, die zij ook weer hebben met de meester. En zo gaan de meesters verder hen te leiden tot op een ogenblik hen wordt gezegd: "Ziet deze weg heb ik u getoond. Ga ze." Dan is er stilte. Want let wel: De meester kan u leiden tót het meesterschap, maar hij kan u nooit het meesterschap geven. Want meester wordt men niet door krachten van anderen, maar door eigen bereiking. Dan staat het stil. Dan zit je daar alleen. Je hebt misschien nog contact met je partner, maar dat is het enige wat je nog hebt. Verder niets. Je kunt luisteren naar de stemmen. Er komen geen stemmen. Je mediteert en je mediteert alleen. Er is geen leidende kracht meer, die je gedachten richt. Dan moet je leren om vanuit jezelf te gaan richten en zoeken. "Want, eerst wie zelf weet door te dringen tot de goddelijke kracht, uit eigen vorm, kan zelf één met deze kracht zijnde, werken in de Goddelijke zin en vervullen de volheid van wijsheid en bewustwording in elke wereld en sfeer, zonder de band te breken met de Eeuwige, die zijn werkelijke kracht en wezen wordt."

Dan komt - na vaak wanhoop en verlatenheid - het ogenblik, dat men zegt: "Ja, en nu moet ik het zelf gaan doen. Ik kan niet langer wachten. Mijn meester? Een enkele keer hoor ik een stem, vaag en vluchtig, en dan zijn ze weer weg. De kracht, die mij altijd doortintelde, die mij mee voerde tot in hogere sferen..... een enkele keer voel ik, dat ze er nog is, maar ze bereikt me niet meer. Ik moet zelf mijn weg verder gaan." Wanneer je dat besluit neemt, ga je zelf de weg. Dan lijkt het moeilijk. Het lijkt werkelijk eenzaamheid te zijn. Maar vreemd. Er komt een ogenblik, dat je plotseling ontdekt, dat al je meesters, al degenen, die hebben meegewerkt tot je bewustwording en inwijding, tezamen met je gaan. Zoals geschreven staat: "Zij, die berusten in hun bereiking op anderen, zijn blind, want ze zien de weg niet. Worden zij gedwongen de weg te zien, dan zien ze hén niet, die met hen gaan. Want zij vrezen te struikelen. Doch nu hun voeten het pad vinden, vinden hun ogen het landschap, hun ziel het gezelschap en hun stem de klank om lof te zingen aan al het geschapene."

Eerst wanneer de mens zelf zijn pad gevonden heeft, ziet hij weer zijn meesters. Maar het zijn geen meesters meer. Het zijn plotseling broeders geworden in één denkrichting, in één orde, in één kracht. Er is geen verschil meer.

En het vreemde is, dan verdwijnt de illusie van het gaan van een pad. En de ingewijde spreekt: "Zo u een weg hebt gezocht, weet ik, dat geen weg bestaat. Zo u een waarheid hebt gezocht, weet ik, dat deze waarheid niet bestaat. Want al wat u gezocht hebt, is behouden in uzelf. En de stem, die vanuit u klinkt, klinkt uit de eeuwigheid. Eén en onverbreekelijk bent u én het geschapene. En slechts het bewustzijn van de kracht, die in u leeft is de werkelijkheid. Zo gaat u niet het pad, maar het pad nadert u en vraagt u om het te betreden. Zo komt de daad tot u en biedt zich aan om te verwerpen of te aanvaarden. Maar niets dwingt u. Want u bent vrij. Vrij, omdat u geen weg meer gaat en de gebeurtenissen, die tot u komen, aangenomen kunnen worden of verworpen naar uw eigen inzicht en wil."

Dat is eigenlijk het raadsel van de vroegere inwijding. Een raadsel, dat voor velen op het ogenblik nog niet is opgelost. Want ze zeggen tot zichzelf: "Wanneer ik alles op mij laat af komen, alle gebeuren, verwerpende of aanvaardende, waar kom ik dan terecht?" Inderdaad. Een gewoon mens kán niet zo leven. Ja, zelfs een leerling kan op deze wijze niet streven en bewustwording vinden. Maar de bewuste ziet niet slechts de enkele mogelijkheden. Hij ziet de veelheid van mogelijkheden, die zich aanbieden. Maar hij heeft het inzicht te zien, welke voor hem toepasselijk zijn. Zo kan hij aanvaarden en verwerpen en in zichzelf de harmonische eenheid, van leven en beleven scheppen, die voor hem gelijktijdig de band is met de oneindigheid. Een oneindigheid, die in zijn innerlijk is vastgelegd en in elke fase van zijn beleven opnieuw tot uiting komt.

Zo, mijne vrienden, dit waren in de oudheid bepaalde inwijdingsgebruiken. We hebben er al eens meer over gesproken en er zal nog wel eens over andere fasen worden gebabbeld. Maar ik heb getracht u op het ogenblik een klein inzicht te geven van al datgene, wat juist deze ouden aan wijsheid hadden. Wat dat betreft is het misschien goed om een veel latere inwijdingsschool aan te halen. Een inwijdingsschool, wier leden op het ogenblik uw wereld nog betreden. Want daar wordt gezegd, wanneer men eenmaal zelf het meesterschap gaat benaderen: "Bedenk wel, geen meester kan meer dan een meester zijn. En de meester zijnde, is hij dienaar van de kosmos en het geschapene". Meester zijn is te allen tijde hetzelfde geweest. Het is niet zo, dat de meester van heden hoger staat of sterker is dan de meester van vroeger of omgekeerd. Meester is meester. Want meester, ingewijde, vol-ingewijde is men door zijn innerlijke eenheid met de kosmische Kracht. En deze blijft zichzelf gelijk.

Nu vrienden, ik hoop, dat mijn betoog voor u interessant genoeg is geweest. Is er nog iemand, die commentaar wenst te leveren? Hebt u nog een onderwerpje, waarover wij nog kunnen praten of vindt u het beter aan de laatste spreker het woord te geven? Aan u de keuze. Daar zit iemand te denken, als ik nu maar wist wat te vragen. Ja, wanneer u niet weet wat u wilt of zult vragen, onthoud dan één ding: "Wie niet weet welk pad hij wil gaan, zal geen schrede vorderen". Dan blijf ik de stijl van de oude inwijdingen.

Vraag: U hebt het daar over de inwijdingen. Maar de wereld is zo geheel veranderd. De mensheid of de mens, die het pad tot de bewustwording wil volgen, kan dat absoluut niet meer doen zoals de ouden. Toch geloof ik dat er voor ieder mens mogelijkheid is zijn inwijding te gaan.

Antwoord: Ja. Dat is inderdaad mogelijk.

Vraag: Dan kan hij het meesterschap dus in zichzelf ontdekken. Want het ligt in ieder mens.

Antwoord: Inderdaad. Maar vergeet niet, dat men zelf het meesterschap niet bereikt, tenzij men eerst de eenheid met zijn leiders en meesters heeft ervaren. Dat is de beginfase.

Vraag: Er moet dus een brug worden gevormd?

Antwoord: Inderdaad.

Vraag: Dus een brug van geest tot geest. Het vloeit dus over in en door elkaar. Dan is er eigenlijk geen meesterschap meer.

Antwoord: Er is altijd een meesterschap, zodra er één meer bewust is dan de ander.

Reactie: Toch niet, want het meesterschap ligt in het Goddelijke.

Antwoord: Inderdaad. Maar op het ogenblik, dat ik tracht voor u een Goddelijke waarde tot uiting te brengen, die in uzelf nog niet aanwezig is, bewust aanwezig is dan, ben ik uw meester, totdat u deze in uzelf hebt gerealiseerd. Maar ik ben het met u eens, dat de moderne inwijdingsmethoden inderdaad wat veranderd zijn. Wij zien bv. dat de methoden van reizen en trekken voor een groot gedeelte is opgevangen door andere methoden. Interesseert het u?

In de allereerste plaats krijgt de mens in zijn leven bepaalde gebeurtenissen door te maken, die voor deze mens een keuze mogelijk maken. Die mens staat op een gegeven ogenblik voor de keuze: "Zal ik mij interesseren voor geestelijke, esoterische en filosofische waarden of niet?" Hij kan natuurlijk gewoon zijn nuchtere weg blijven gaan. Dan komt hij voor inwijding verder niet meer in aanmerking. Maar op het ogenblik dat deze mens zich hiervoor interesseert, zien wij het volgende: Hij wordt plotseling beroerd door verschillende dingen, die hem anders voorbij gaan. Bv. een preek. U vindt het misschien vreemd, dat een preek in een kerk deel kan uitmaken van een inwijding. En dat deze mens plotseling waarden ontdekt, die een ander voorbij ziet. Hij gaat de accenten anders leggen. Nu wordt de zaak vanuit de geest geregeld. Ik bedoel niet alleen vanuit onze sferen. Het kan ook een stoffelijke meester zijn, die dat beïnvloedt. Dus krachtens geestelijke werking. Maar natuurlijk doen wij ook het onze er aan omdat ook onze wereld deel heeft aan deze inwijdingsgedachte.

U zult ontdekken, dat u voortdurend boekwerken geschriften, geschriftjes in handen krijgt, die uw aandacht wekken en die steeds een stapje verder gaan, steeds meer een nieuwe belichting geven. Zo wordt de geest dus a.h.w. voorbereid. En ook de belangstelling. Dan komt er een ogenblik, dat u een boekwerkje in handen heeft en u er eigenlijk niet helemaal uit kunt komen. Gevolgd door praktische raadgevingen omtrent ademhaling of zo. En dan gaat u zeggen: "Hoe moet ik dat doen?" U gaat contact zoeken. Wanneer u kritisch blijft en niet met de eerste de beste mee gaat - doet u dat, dan loopt het fout - maar wanneer u kritisch zoekt naar iemand, die u begrijpt, waar u harmonisch mee bent, die u dus op een voor u begrijpelijke wijze kan inleiden, dan blijkt, dat achter het mom van zuiver lichamelijke opvoeding bv., van de filosofische verhandelingen, een reeks nieuwe gedachten schuilt.

Gedachten, die proberen u te stimuleren tot mogelijkheden. En de methode, die daarbij gebruikt wordt, is voor sommigen misschien tamelijk frustrerend. Men neemt nl. aan, dat iemand bereiken kan. Er wordt voortdurend gehandeld tegenover die mens, alsof het feit, dat hij dit niet bereikt, hem eigenlijk, nou ja, een beetje tot een domoor maakt. Degene, die zich hierin gaat verdiepen, eerder in menselijk opzicht van: "Nu kan ik dat niet, nu ben ik ongelukkig", dan in de waarden, die als grondregels daarvoor staan, die valt ook weer af. Maar degene, die zich vasthoudt aan zijn deel en niet aan de ogenblikkelijke bereikingen, zoekt meer een innerlijk inzicht; die vindt steeds nieuwe waarden.

Naarmate u deze waarden verder vindt, blijkt ook, dat geestelijke kwaliteiten zich langzaam, heel langzaam, ontwikkelen. Gelijkzeitig zien wij, dat vaak groepen worden gevormd, waarbij deze gezelschaps-gedachte meer en meer op de voorgrond komt. Daar gaat men dus langzaam maar zeker een éénheid van denken zoeken, filosoferen met anderen en zet zijn eigengereidheid wat opzij, omdat men overtuigd van zijn eigen mening en recht, een ander aanhoort, vergelijkt en zo probeert te komen tot een juiste oplossing, daar hebben we dus ook weer een van de oude inwijdingsfasen. Nu ontwaken er geestelijke elementen. De mens ontdekt zijn geestelijke leiders, geleidegeesten. Die zijn in feite ook niet zo reëel, als menigeen zou wensen. Ze zijn er wel, maar er komt een ogenblik dat zij u ook weer alleen zullen laten voor uw beproevingen. I.p.v. de reis komen vele moeilijkheden. Soms zijn dat lichamelijke moeilijkheden, zoals kwalen en ongemak, soms financiële; kortom er zijn 1001 van die moeilijkheden, die voor ieder aangepast aan zijn karakter, wezen en kracht worden opgelegd. Wanneer men er in slaagt om die beproevingen te doorstaan, is men weer rijp voor een volgend contact.

Dan ontdekt men, dat er over deze hele wereld een netwerk is gespannen van gedachten, van, ik zal maar zeggen, esoterische geaardheid. Maar dan hoog esoterisch. En men leert langzaam maar zeker deze waarden in zich te verwerken. Het samen mediteren met de meester dus in deze fase.

Van daaruit gaan we verder en ontdekken we nu plotseling, dat wij alleen moeten mediteren, want ook deze band van communicatie valt weg. Ze is te vaag. Ze bevredigt niet meer. In het zelf mediteren ontmoeten wij soms stoffelijk, soms alleen geestelijk een kracht, waarin wij een zekere aanvulling vinden. De beproeving wederom in het gezelschap, die dus in de moderne tijd meerdere malen voorkomt - vroeger slechts éénmaal - en daar wordt dan langzaam maar zeker de aanpassing gevonden; plus het scheppen van een eigen weg.

Van dat ogenblik af moet men leren zich in te stellen en mét deze instelling volgt dan automatisch het contact met alle geestelijke kracht rond u. Deze is in het algemeen in het begin beperkt, maar uw eigen bevattingsvermogen verwijdt zich steeds meer, uw inzicht wordt steeds groter. Zonder dat u weet hoe, groeit uw eigen kennis, uw bewustzijn, uw inzicht en doorzicht. En dan bereikt u hieruit plotseling het punt, waarin u moet besluiten, en in de wereld gehandeld moet worden. Dat is ook weer een beproeving: De wijze, waarop je het doet; en de wijze waarop je het tot stand brengt. Doorstaat men deze proef goed, dan blijkt meestal een geestelijk contact gelegd te zijn van een zodanige waarde, dat men zich als gelijke van geestelijke krachten, tot het werk van de grote scheppende macht op aarde durft bepalen, of in de sfeer waarin men vertoeft of waar men werkzaamheden heeft. Zo krijgt men dan dus het uitvoerend element van de oude inwijdingen ook weer in de moderne mens, die ook, evenals vroeger, onopvallend zijn eigen waarden verbergend voor de buitenwereld, zijn wegen gaat, de vormen kiest om de mensheid te helpen, die daarvoor de meest juiste en meest gepaste zijn en langzaam maar zeker tracht in de wereld de bewustwording te bevorderen, gelijktijdig puttend uit de wereld en uit het Al, zo voor zichzelf bewustzijn vindend en steeds groter éénheid. Eenheid, die hij tezamen beleeft met de ingewijden.

Nu, dat was een kort overzicht van de moderne gang van zaken, waarbij, zoals u ziet, zo nodig zelfs de esoterische school zelf kan worden uitgeschakeld. Dus hier kan de geest alles bereiken, omdat wij tegenwoordig communicatiemiddelen hebben, waarbij je gedachten kunt wekken op een andere manier. Maar ook weer: het begin is stoffelijk. Men moet eerst zoeken naar een waarheid, naar een richting en eerst in het zoeken vindt men de leiding - u weet wel, die boeken, die achter elkaar komen en de woorden, die u achter elkaar hoort - en dan krijg je dus de verdere ontwikkeling.

Vraag: Dit moet dus eerst van binnen in jezelf worden geboren?

Antwoord: Natuurlijk.

Vraag: En dan ben je die boeken misschien wel 10 maal tegengekomen, maar hebt ze niet gezien.

Antwoord: Je kunt ze tegenkomen en je legt ze opzij. Het kan zó zijn, dat iemand, die het goed met u bedoelt, u een voor inwijding bestemd werk geeft, en zegt: "Lees dat eens een keer." U bladert het door en zegt: "Taaie kost. Ik zal het wel eens lezen." U legt het weg, u kijkt er vijf, tien jaar niet naar om. En dan opeens is daar je verlangen naar inwijding, bewustwording gewekt en dan lees je het weer. En niet alleen, dat je het leest, maar je leest het makkelijk. Je gaat het begrijpen. Je dringt er in door. Wat je eerst niet kon begrijpen, wordt nu tot een geheel nieuwe probleemstelling. Er rijzen nieuwe vragen uit en dus ook een nieuw zoeken, enz. Zo gaat het dan. Zijn er nog vragen?

Vraag: Dus in de tijd, dat een mens zo weinig tijd heeft, waar je zo gejacht wordt, bestaat die mogelijkheid ook? Alleen niet als vroeger met de harde beproevingen, enz.?

Antwoord: Ik hoor het u zeggen: "Niet zoals vroeger met de harde beproevingen". Maar ik kan u verzekeren, dat de beproevingen tegenwoordig in vele opzichten zwaarder zijn dan vroeger. Omdat je je vroeger bewust was van het feit, dat het een beproeving was. En tegenwoordig merk je het vaak pas achteraf. Dat ligt in het verschil van leven. Vroeger was een inwijding iets, waar je een heel leven aan wijdde. Het was je beroep. Tegenwoordig beleef je het als het ware naast de andere dingen.

Maar mag ik een opmerking maken? U zegt: in deze tijd, waar we zo druk zijn en zo weinig tijd hebben. Mag ik u misschien suggereren, dat dit weinig tijd hebben niet ligt aan het werk, dat u hebt te verrichten, maar aan de wijze, waarop u het doet.

Want een mens, die overlegd werkt, heeft altijd tijd over. Om de doodeenvoudige reden, dat - de belangrijkheid van de dingen tegen elkaar afwegende - je altijd een moment vindt, dat voor het belangrijke nog vrij is. Door jezelf niet te haasten kun je zoveel tijd winnen, dat elke haast verder overbodig wordt.

Ik weet niet, of u het al eens gehoord hebt. Hoe harder je loopt, hoe minder juist je je werk doet, omdat het geforceerd is en onoverlegd vaak op improvisatie gaat berusten. Een gebrek aan zekerheid is hiervan het resultaat, waardoor u met nóg harder werken en dus nóg harder improviseren, tracht te behouden, wat u meent te hebben bereikt. Weet u, wat u dan uiteindelijk overhoudt? Een zenuwoverspanning en heel veel pech. Dat is meestal het resultaat. En zou het misschien in menselijke ogen geen pech zijn, dan houd je er in ieder geval een paar maagzweertjes van over of zo iets. U moet me niet kwalijk nemen hoor. De tijd is niet druk. Integendeel. De mens heeft tegenwoordig meer tijd dan vroeger. Ze gebruikt ze alleen veel slechter. Vroeger zeiden ze niet: "Nu moeten we nog even visite hebben, nog even naar de radio luisteren, de krant nog lezen en nog even"

Vroeger. Weet u hoe het toen was? Toen werkten de mensen van 's-morgens 5 tot 's-avonds 8 uur en dan aten ze en gingen naar bed. Maar die tijd hadden ze gestaag doorgewerkt en daardoor in hun werk al tijd genoeg gehad om te mediteren, als het nodig was. Let wel, ik heb het u toch verteld! Wat deden ze in die oude inwijdingen met zo'n persoon, die inwijding zoekt? Heen en weer jagen, bediende laten spelen, onaangename taken laten opknappen. Dacht u dat ze dat deden, als afwezigheid van elke plicht en bezigheid, de enige mogelijkheid was tot bewustwording? Het is maar een vraag. Ik geloof niet, dat ik er verder op behoef door te gaan, u snapt het zo wel.

Zijn er nog meer vragen te beantwoorden? Dan mijne vrienden ga ik het woord overgeven aan de laatste spreker. Wanneer het onderwerp u geïnteresseerd heeft kunnen wij misschien een volgende maal ook nog weer eens over andere wijzen van inwijding en ook over andere resultaten bij sommige inwijdingen gaan spreken. Akkoord? Ja? Nu dan tot een volgende keer. Dank u voor uw aandacht.

Goedenavond, vrienden.

MEDITATIE

INWIJDING

Poorten die open gaan. Bewustzijn dat geboren wordt. Wereld die in waarde verandert. Wezen dat zijn bestemming vindt. Inwijding is een woord, dat u vaak hoort klinken. Het is een weerklink, een echo uit iets oneindigs, iets onbekends. En toch, bestaát er een inwijding? Bestaat er werkelijk een mogelijkheid om langs verschillende trappen opklimmende jezelf te verhogen, tot je boven de mensheid staande als het ware haar overziet en begrijpt?

Neen. Inwijding is niet, zoals men vaak denkt, het verwerven van krachten, verwerven van inzicht en vrijheid. Inwijding betekent: de weg vinden tot de kern van je wezen. Inwijding wil zeggen: kunnen opgaan in de levende kracht, die je bezielt. Al hetgeen wij doen, al hetgeen wij zijn, al wat er bestaat, het is goddelijke Kracht. Al wat het leven baart is hernieuwde uiting, die God ons geeft. Deze dingen in onszelf te beleven, te leren deze dingen te zien - niet meer als een vaag schimmig beeld, aangepast aan onze begeerten en gedachten - maar als een werkelijkheid; dát is het pad van de inwijding. Want inwijding betekent in werkelijkheid een mens vrij maken van zijn ketens. Dat kun je toch nooit doen wanneer de mens zelf niet willig is.

Hoe gaat het met de mens en de geest, die onbewust zijn? Met duizend ketenen zijn zij geketend. Met duizend sloten en grendels is de kamer van hun bestaan verzegeld. Het vage schemerlicht, dat er nog doordringt tot hun wereld van voorstellingen, houden ze dan voor de zon en de waarheid.

De ketenen van de mens zijn de ketenen van zijn gewoonten, zijn conventies, zijn gedachten, die niet berusten op werkelijke levensaanvaarding, maar op een methode of een wijze van doen. Inwijding breekt deze band. Zij schuift de grendels opzij; doet de sloten openspringen.

"Iets zijn", omdat de wereld dat vraagt is dwaasheid. "Iets zijn", omdat je zelf voelt, dat je slechts zó een deel van je wezen kunt uiten en openbaren, is wijs. Iets leren, omdat de wereld het acht of omdat het verwerving in de wereld mogelijk maakt, is eigenlijk dwaasheid. Iets leren, omdat het je vreugde is, omdat het je jezelf doet uiten op een scheppende wijze in de wereld, dat is bewustwording. Iets nalaten, omdat de wereld afkeurend het hoofd schudt, is dwaasheid. Iets nalaten, omdat je voelt, dat het je onwaardig is, dat het niet past bij het beeld, dat je thans hebt van Goddelijke wil en wet, is juist.

Inwijding wil zeggen: leren op jezelf te staan. Leren jezelf te zijn. Leren je eigen leven te leven volgens de beste gedachten en de beste krachten, die in je bestaan. Want indien je jezelf bent, jezelf niet verloochent, dan ben je uiteindelijk de goddelijke kracht, geuit op aarde. Dan ben je de waarheid, tijdelijk in een vorm gegoten. Dan ben je het licht, die kracht geeft, overal waar het uitstraalt. Dan ken je ook de vrijheid, die voortkomt uit het één-zijn met je God. Want in God is ons aller verlangen gelegen. En zo onze God tot werkelijkheid wordt, wat kan stof of sfeer ons nog schenken? Dan blijft over het zelf-zijn. Maar het zelf-zijn als een bewust deel van God. Wie dit volbrengt is een ingewijde.

Men meent, dat inwijding het onthullen van geheimen inhoudt. Dat inwijding het verlenen van krachten betekent. Men meent, dat inwijding gepaard moet gaan met lessen en ritueel. Maar ik zeg u: inwijding is het komen tot jezelf in de waarheid. Inwijding is het aanvaarden van de krachten, waarin je gelooft, als juist en eeuwig, zonder daarom je oordeel te doen vertroebelen. Inwijding is de waarheid vinden in de schijnbare leugen van het bestaan.

Wanneer u mij vraagt te mediteren over inwijding, dan kan ik u slechts zeggen: Inwijding is het bewustzijn, dat geboren wordt uit het verlangen. Het verlangen om te komen tot God, tot volmaaktheid en tot het einddoel. Want wie zo hevig hiernaar verlangt, dat hij dit als enig doel en enig bereiken stelt in zijn leven - al het andere daarvoor minachtende, waar hij ook vertoeft in welke sfeer of wereld - hem wordt het geheim van het wezen van God geopenbaard. Wanneer hij dan terugkeert uit zijn waarheid en deel wordt van de schepping, wederom meespelend het spel van vorm, dan fluistert de mensheid: "Daar gaat een meester, een ingewijde." Maar wij - wij, die weten wat inwijding betekent - wij spreken anders. Wij zeggen: "Ziet, hier gaat een stem Gods, geuit in de schepping. Hier gaat de waarheid."

En bij het beschouwen van de ingewijde op deze wijze, vinden wij dan vaak wederom een nieuwe inwijding en bewustwording. Omdat het Goddelijke in hem een weerklank wekt in ons wezen en ons datgene openbaart dat doel van het leven is: De waarheid, die eeuwig en onveranderlijk is: Ons aller bestemming, ons aller zijn, ons aller kracht.